

PrAVri

Pravni fakultet u Rijeci

**VII godišnje savjetovanje
službenika za informiranje 2025**

Pravni okvir rješavanja zahtjeva za pristup informacijama

prof. dr. sc. Dario Đerđa
predstojnik Katedre za upravno pravo

Opatija, 24. rujan 2025.

Sveučilište u Rijeci
University of Rijeka

Pravo na pristup informacijama

Zakon o pravu na pristup informacijama, Narodne novine, br. 25/13., 85/15., 69/22.

cilj

omogućiti i osigurati fizičkim i pravnim osobama

- pravo na pristup informaciji
- pravo na ponovnu uporabu informacije

ostvarivanje prava na pristup informacijama

- **proaktivno objavljivanje informacija svima**
- davanje informacija na zahtjev pojedinaca

otvorenost i javnost djelovanja tijela javne vlasti

Davanje informacija na zahtjev pojedinaca

obveznici
tijela javne vlasti

stranke
fizičke i pravne osobe

pravni okvir

Zakon o pravu na pristup informacijama
primarna primjena

postupak davanja informacija na zahtjev
upravni postupak

Zakon o općem upravnom postupku
supsidijarna primjena

načela, određivanje službene osobe,
materijalna pravila, postupovna pravila

Načela

Načelo jednakosti Članak 8. ZPPI

- (1) Pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija pripada svim korisnicima **na jednak način i pod jednakim uvjetima**. Korisnici su **ravnopravni** u njegovu ostvarivanju.
- (2) Tijela javne vlasti ne smiju staviti korisnike u neravnopravan položaj, a osobito na način da se pojedinim korisnicima informacija pruža prije nego ostalima ili na način kojim im se posebno pogoduje.

Načelo međusobnog poštovanja i suradnje Članak 9.a ZPPI

Odnosi tijela javne vlasti i korisnika temelje se na **suradnji i pružanju pomoći te međusobnom uvažavanju i poštivanju dostojanstva** ljudske osobe.

Službenik za informiranje

službena osoba ovlaštena voditi upravni postupak
i rješavati upravnu stvar

ZPPI

odluka o određivanju → zaposlenik

Članak 23. ZUP

(2) U javnopravnim tijelima službena osoba koja vodi postupak ili rješava o upravnim stvarima mora imati odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen državni ispit.

(3) Ako u javnopravnom tijelu nema osobe ovlaštene za rješavanje o upravnoj stvari, rješenje donosi čelnik tijela.

Zahtjev

sadržaj

ZPPI

- naziv i sjedište tijela javne vlasti
- podaci važni za prepoznavanje tražene informacije
- ime i prezime i adresa/sjedište podnositelja zahtjeva
- ~~razlozi zbog kojih se traži pristup informaciji~~

= ZUP

ZPPI

~~uvid u cjelokupni spis predmeta, objašnjenje ili uputa vezani uz ostvarivanje nekog prava ili izvršavanja obveze, izrada analize ili tumačenja propisa, stvaranje nove informacije~~

~~upravne pristojbe~~

naknada **stvarnih materijalnih** troškova

Postupanje tijela sa zahtjevom

rok za dostavu informacije

ZPPI

- ↳ 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva
- ↳ (+15 obrazloženje)

nepotpun i nerazumljiv zahtjev

- ↳ vraćanje zahtjeva na ispravak
- ↳ 5 dana

odbacivanje zahtjeva → rješenje

- ↳ neuredan zahtjev nije ispravljen u roku
- ↳ tijelo ne posjeduje informaciju i nema saznanja gdje se informacija nalazi

ustupanje zahtjeva

- ↳ tijelo ne posjeduje informaciju i ima saznanja gdje se informacija nalazi

= ZUP

Rješavanje o zahtjevu

materijalna pravila

članak 15. ZPPI → ograničenja i njihovo trajanje

ocjena jesu li ispunjene pretpostavke za dostavu podataka ili za odbijanje zahtjeva

postupovna pravila

članak 16. ZPPI → test razmjernosti i javnog interesa

- treba li pristup informaciji ograničiti radi zaštite nekog od zaštićenih interesa utvrđenih ZPPI?
- bi li omogućavanjem pristupa traženoj informaciji u konkretnom slučaju taj interes bio ozbiljno povrijeđen?
- prevladava li potreba zaštite prava na ograničenje pristupa informaciji ili javni interes da takva informacija bude dostupna korisniku prava?

pravilna klasifikacija činjeničnog stanja pod pravnu normu

detaljno obrazloženje

ZUP

Odbijanje zahtjeva

rješenje

ZPPI

- informacija koje se tiče postupaka koje vode nadležna tijela u **prethodnom i kaznenom postupku** za vrijeme trajanja tih postupaka
- informacija je sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka **klasificirana stupnjem tajnosti**
- informacija je sukladno zakonu **poslovna ili profesionalna tajna**
- informacija je sukladno zakonu **porezna tajna**
- informacija je zaštićena propisima kojima se uređuje područje zaštite **osobnih podataka**
- informacija je zaštićena propisima kojima se uređuje **pravo intelektualnog vlasništva**, osim u slučaju izričitoga pisanog pristanka nositelja prava
- informaciji je pristup ograničen sukladno **međunarodnim ugovorima** ili se traži informacija nastala u postupku sklapanja ili pristupanja međunarodnim ugovorima ili **pregovora s drugim državama** ili međunarodnim organizacijama, do završetka postupka, ili je informacija nastala u području održavanja **diplomatskih odnosa**
- informaciji treba ograničiti pristup iz **razloga utvrđenog zakonom**

Odbijanje zahtjeva

rješenje

ZPPI

- objavljivanje informacije može **onemogućiti** učinkovito, neovisno i nepristrano **vođenje sudskog, upravnog ili drugog pravno uređenog postupka**, izvršenje sudske odluke ili kazne
- objavljivanje informacije može **onemogućiti** rad tijela koja obavljaju **upravni nadzor, inspekcijski nadzor, odnosno nadzor zakonitosti**
- informacija je **u postupku izrade** unutar jednog ili među više tijela javne vlasti, a objavljivanje prije dovršetka izrade cjelovite i konačne informacije može ozbiljno narušiti proces njezine izrade
- informacija je nastala u postupku **usuglašavanja pri donošenju propisa** i drugih akata te u **razmjeni stavova i mišljenja** unutar jednog ili među više tijela javne vlasti, a njezino objavljivanje može dovesti do pogrešnog tumačenja sadržaja takve informacije, ugroziti proces donošenja propisa i akata ili slobodu davanja mišljenja i izražavanja stavova
- **nema osnove za dopunu ili ispravak** ranije dane informacije, jer je informacija točna i potpuna
- tražena **informacija se ne smatra informacijom** u smislu Zakona o pravu na pristup informacijama
- jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva očito **zloupotrebljava pravo na pristup informacijama**, osobito kada zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva traži velik broj informacija, čime dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti

Izrada rješenja

izreka

- kratka
- određena

oblik i sadržaj rješenja → ZUP

obrazloženje

- kratko izlaganje zahtjeva stranke
- utvrđeno činjenično stanje s naznakom odlučujućih razloga
- **razlozi zbog kojih nije usvojen zahtjev**
- propisi na temelju kojih je riješena upravna stvar

- navođenje svakog pojedinoga razloga
- argumentacija

svrha obrazloženja

- objasniti donositelju zahtjeva da je predmet zakonito riješen
- omogućiti 2° tijelu lakši nadzor u žalbenom postupku

Usvajanje zahtjeva

korisniku se **omogućuje pristup** traženoj informaciji
primjenom testa razmjernosti i javnog interesa

rješenje

ZPPI

Ne donosi se rješenje o zahtjevu

ZPPI

- kada korisniku **omogućuje pristup** traženoj informaciji (**bez** testa razmjernosti i javnog interesa)
- kada obavještava korisnika da je **istu informaciju već dobio**, a nije protekao rok od **90 dana** od podnošenja prethodnog zahtjeva
- kada korisnika obavještava da je **informacija javno objavljena**
- kada korisnika obavještava da mu je kao stranki **dostupnost informacija** iz sudskih, upravnih i drugih na zakonu utemeljenih postupaka **utvrđena drugim propisom**
- kada korisnika obavještava da za informaciju postoji obveza **zaštite odnosno čuvanja njezine tajnosti**, a sukladno samom ZPPI
- kada korisnika obavještava da se podnesak koji je podnio **ne smatra zahtjevom** u smislu ZPPI

pisana obavijest o razlozima nedostavljanja informacije

prigovor → ZUP

Pravna zaštita

žalba (15 dana)

→ Povjerenik za informiranje

ZPPI

ZUP

postupanje **tijela javne vlasti** po žalbi

↳ ocijeniti osnovanost žalbenih navoda

└─ donijeti novo 1° rješenje

└─ prosljediti žalbu i predmet Povjereniku

postupanje **Povjerenika za informiranje** po žalbi

↳ ocijeniti osnovanost žalbenih navoda

└─ donijeti 2° rješenje

└─ odbiti žalbu

└─ usvojiti žalbu

upravna tužba (30 dana)

↳ Visoki upravni sud RH

└─ odbiti tužbu

└─ usvojiti tužbu

ZPPI

ZUS

Zahvaljujem na pozornosti !!!